

אלין, די לן. אָמַר רבֵּי יְהוּדָה, יְאוּת הוּא לְהַאי יְנוּקָא דְלֹא יְנַדַּע כָּל הַאי, וְאַנָּא מְסַתְּפִינָא עֲלֵיהּ. אִי יתְקַיִים בְּעֵלְמָא בְּגִין הַאי. אָמַר רבֵּי יִצְחָק וְלָמָּה. אָמַר לֵיהּ, בְּגִין דְּהַאי רַבֵּיא יְכִיל לְאַסְתְּפֹלָא בְּאַתְרָא דְלִית רִשׁוּ לְבַר נָשׁ לְאַסְתְּפֹלָא בֵּיהּ. וּמְסַתְּפִינָא עֲלוּי, דְּעַד לָא יְמַטֵּי לְפָרְקוּי, יִשְׁגַּח וְיִסְתְּפֹל וְיַעֲנִשׁוּן לֵיהּ.

ידע כל זה, ואני פוחד עליו אם יתקיים בעולם משום זה. אמר רבי יצחק, ולמה? אמר לו, משום שתינוק זה יכול להסתפל במקום שאין רשות לאדם להסתפל בו, ואני פוחד עליו, שעד שלא יגיע לפרקו ישגיח ויסתפל ויענישו אותו.

שָׁמַע הוּא יְנוּקָא. אָמַר, לָא מְסַתְּפִינָא מְעוּנָשָׁא לְעֵלְמִין, דְּהָא בְּשַׁעְתָּא דְאַסְתְּלִיק אַבָּא מְעֵלְמָא, בְּרִיךְ לִי וְצִלִּי עָלַי. וַיִּדְעָנָא דְזִכּוּתָא דְאַבָּא יְגִין עָלַי. אָמְרוּ לֵיהּ, וּמֵאֵן הוּא אַבּוּךָ. אָמַר, (נ"א ליתא רבי יהודה) בְּרִיָּה דְרַב הַמְּנוּנָא סָבָא, נָטְלוּ לֵיהּ, וְאַרְכְּבוּהוּ עַל כְּתַפְיָהּ תִּלְתַּת מֵילִין.

שמע אותו התינוק. אמר, איני פוחד מענש לעולמים, שהרי בשעה שאבא הסתלק מן העולם, ברח אותי והתפלל עלי, וידעתי שזכות אבי תגן עלי. אמרו לו, ומי הוא אביך? אמר, [אין רבי יהודה] בנו של רב המנונא הזקן. לקחו אותו והרכיבו אותו על כתפיהם שלשה מילין.

קָרוּ עֲלֵיהּ, (שופטים יד) מִהָאֲכָל יִצָּא מֵאֲכָל וּמֵעַז יִצָּא מִתּוֹק וְגו' . אָמַר לוֹן הוּא יְנוּקָא, מְלָה אַתָּא לִידֵיכּוֹ, פְּרִישׁוּ לָהּ. אָמְרוּ לֵיהּ, קַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא זְמִין לָן אֲרַחָא דְחַיִּי, אִימָא אַנְתָּ.

קראו עליו, (שופטים יד) מהאכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק וגו'. אמר להם אותו תינוק, דבר בא לידיכם, פרושו אותו. אמרו לו, הקדוש ברוך הוא זמן לנו את דרך החיים, אמר אפה.

פְּתַח וְאָמַר, מִהָאֲכָל יִצָּא מֵאֲכָל וּמֵעַז יִצָּא מִתּוֹק. הַאי קָרָא, אַסְמִכְתָּא אִית לָן בֵּיהּ, מִהָאֲכָל, דָּא צְדִיק, דְּכְתִיב, (משלי יג) צְדִיק אוֹכֵל לְשׁוֹבַע נֶפֶשׁוֹ. צְדִיק אוֹכֵל וְדָאִי, וְנָטִיל כֹּלָא, אַמְאִי, לְשׁוֹבַע נֶפֶשׁוֹ. לְמִיָּהּ שְׂבַעָא, לְהוּא אַתְר דְּאֲקָרִי נֶפֶשׁוֹ דְדוּד. יִצָּא מֵאֲכָל, דְּאֵלְמָלָא הוּא צְדִיק, לָא יְפוּק מְזוּנָא לְעֵלְמִין, וְלֹא יְכִיל עֵלְמָא לְקַיֵּמָא (ביה). וּמֵעַז יִצָּא מִתּוֹק, דָּא יִצְחָק, דְּבְרִיךְ לִיעֲקֹב בְּטַל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַיִ הָאָרֶץ.

פתח ואמר, מהאכל יצא מאכל ומעז יצא מתוק, פסוק זה יש לנו בו סמך. מהאכל - זה צדיק, שפתוב (משלי יג) צדיק אכל לשבע נפשו. צדיק אוכל ודאי ונטל הכל, למה? לשבע נפשו, לתת שבע לאותו מקום שנקרא נפש דוד. יצא מאכל - שאלמלא אותו צדיק לא יצא מזון לעולמים ולא יוכל העולם לעמד [ב]. ומעז יצא מתוק - זה יצחק שברך את יעקב (בראשית כו) בטל השמים ומשמני הארץ.

תו, אף על גב דכלא חד, אלמלא תקפא דדינא קשיא, לא נפקא דבש. מאן דבש. דא תורה שבעל פה, דכתיב, (תהלים יט) ומתוקים מדבש ונפת צופים.

עוד, אף על גב שהכל אחד, אלולא תקף הדין הקשה, לא יוצא דבש. מי הדבש? זו תורה שבעל פה, שפתוב (תהלים יט) ומתוקים מדבש ונפת צופים.

דדינא קשיא, לא נפקא דבש. מאן דבש. דא תורה שבעל פה, דכתיב, (תהלים יט) ומתוקים מדבש ונפת צופים. ומעז, דא תורה שבעל פה,

דְּכַתִּיב, (תהלים כט) ה' עז לְעַמּוֹ יִתֵּן. יֵצֵא מִתּוֹק,

דָּא תּוֹרָה שְׁפַעַל פָּה. (דף רמ ע"ב)

אֲזִלוּ בְּחֵדָא תְּלַת יוֹמִין, עַד דְּמָטוּ לְטוֹרְסָא
דְּקִירָא דְּאֻמִּיהָ. פִּינּוּן דְּחִמָּאָת לֹוּן
אַתְקִנִּית בֵּיתָא, וַיִּתְּבוּ תַּמָּן תְּלַת יוֹמִין אַתְרַנִּין.
בְּרַכּוּהוּ, וְאֲזִלוּ, וְסִדְרוּ מְלִין קַמִּיהָ דְּרַבִּי
שְׁמַעוֹן. אָמַר, וְדָאֵי יְרוּתָת אֲוִרִייתָא אַחְסִין,
וְאִלְמָלָא זְכוּתָא דְּאַבְהֵן יִתְעַנְשׁ מְלַעֲיָלָא, אָבַל
קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאִינוּן דְּאֲזִלִין בְּתַר
אֲוִרִייתָא, אַחְסִינוּ לָהּ אִינוּן וּבְנִייהוּ לְעֵלְמִין.
הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, (ישעיה נט) וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי
אוֹתָם אָמַר ה' רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּגְוִי.

וּבִלְוִין לְחוּף יַמִּים יִשְׁכּוּן וְהוּא לְחוּף אֲנִית
וַיִּרְכְּתוּ וּגְוִי. (בראשית מט יג) רַבִּי אַבָּא
פְּתַח, (תהלים מה) חֲגוּר חֲרַבְךָ עַל יַרְךָ גְּבוּר הוֹדְךָ
וְהִדְרְךָ. וְכִי דָא הוּד וְהִדְר, לְמִיזַן זַיִנָּא,
וְלֹא זִדְרָזָא בְּהַאי. מָאן דְּאִשְׁתַּדַּל בְּאֲוִרִייתָא,
וְאַגַּח קַרְבָּא בְּאֲוִרִייתָא, וְזַרְיז גְּרַמִּיהָ בָּהּ, דָּא
הוּא שְׁבָתָא (רַמְאִרִּיה), דָּא הוּא הוּד וְהִדְר, וְאַתְּ
אַמְרַת חֲגוּר חֲרַבְךָ.

אַלְיָא, וְדָאֵי עֲקָרָא דְּמַלְהָ, אֵת קַיִימָא קַדִּישָׁא
יְהִיב קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְרָשִׁים לִיה
בְּבַנֵּי נְשָׂא, בְּגִין דִּינְטְרוּן לִיה, וְלֹא יִפְגְּמוּן
לִיה בְּפִגְמֵימוּ לְהַאי רְשִׁימָא דְּמַלְכָּא. וּמָאן
דְּפִגְמִים לִיה, הָא קָאִים לְקַבְּלִיהָ (ויקרא כו) חֲרִב
נִקְמַת נִקְם בְּרִית, לְנִקְמָא נִוְקְמָא דְּבְרִית
קַדִּישָׁא, דְּאַתְרָשִׁים בֵּיה, וְהוּא פְּגִים לִיה.

וּמָאן דְּבַעֵי לְנִטְרָא הַאי אַתְר, יִזְדַּרְזוּ וַיִּתְקַן
גְּרַמִּיהָ, וַיִּשְׁוִי לְקַבְּלִיהָ, בְּשַׁעֲתָא
דִּי צָרָא בִישָׁא יִתְקַף עֲלוּי, לְהַאי חֲרִב דְּקַיִימָא
עַל יַרְךָ, לְאַתְפְּרַעָא מִמָּאן דְּפִגְמִים הַאי אַתְר.
וּכְדִין, חֲגוּר חֲרַבְךָ עַל יַרְךָ גְּבוּר, גְּבוּר אִיהוּ,
גְּבוּר אַתְקִרִי. וְעַל דָּא הוֹדְךָ וְהִדְרְךָ.

וּמַעַז - זו תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, שְׁכַתּוּב
(שם כט) ה' עז לְעַמּוֹ יִתֵּן. יֵצֵא
מִתּוֹק - זו תּוֹרָה שְׁפַעַל פָּה.

הֲרַבּוּ כְּאַחַד שְׁלֹשָׁה יָמִים, עַד
שְׁהִיגִיעוּ לְמַבּוּי שֶׁל הַקִּיר שֶׁל
אִמּוֹ. פִּינּוּן שְׂרָאָתָהּ אוֹתוֹ, סִדְרָה
אֵת הַבַּיִת, וַיִּשְׁבוּ שֵׁם שְׁלֹשָׁה
יָמִים אַחֲרֵים. בְּרַכּוּ אוֹתוֹ וְהִלְכוּ,
וְסִדְרוּ דְבָרִים לְפָנָי רַבִּי שְׁמַעוֹן.
אָמַר, וְדָאֵי יְרֻשַׁת הַתּוֹרָה יְרֻשָׁה
וְאִלְמָלָא זְכוּת אָבוֹת יַעֲנֹשׁ
מִלְמַעְלָה. אָבַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְאוֹתָם שֶׁהוֹלְכִים אַחַר
הַתּוֹרָה, יוֹרְשִׁים אוֹתָהּ הֵם
וּבְנֵיהֶם לְעוֹלָמִים. זֶהוּ שְׁכַתּוּב
(ישעיה נט) וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם
אָמַר ה' רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּגְוִי.

וּבִלְוִין לְחוּף יַמִּים יִשְׁכּוּן וְהוּא
לְחוּף אֲנִית וַיִּרְכְּתוּ וּגְוִי. רַבִּי
אַבָּא פְּתַח, (תהלים מה) חֲגוּר חֲרַבְךָ
עַל יַרְךָ גְּבוּר הוֹדְךָ וְהִדְרְךָ. וְכִי זֶה
הוּד וְהִדְר לְחַגְר כְּלֵי יָדָי וְלֹא זִדְרָזוּ
בְּזֶה? מִי שְׁמַשְׁתַּדַּל בַּתּוֹרָה
וְעוֹרֵךְ קָרִב בַּתּוֹרָה וּמְזַרְזוּ עֲצָמוּ
בָּהּ - זֶהוּ שְׁבַח (שֶׁל רַבּוּנָא), זֶהוּ הוּד
וְהִדְר, וְאַתָּה אוֹמֵר חֲגוּר חֲרַבְךָ?
אַלְיָא וְדָאֵי שְׁעָרָה הַדְּבָר, אוֹת
בְּרִית הַקְּדוּשׁ נִתֵּן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא וְרָשִׁים אוֹתוֹ בְּכַנֵּי אָדָם כְּדֵי
שִׁישְׁמְרוּ אוֹתוֹ וְלֹא יִפְגְּמוּ אוֹתוֹ
בְּפִגְמִים אֵת רִשְׁמֵי הַמַּלְאָךְ הַזֶּה, וּמִי
שְׁפּוֹגֵם אוֹתוֹ, הָרִי עוֹמְדָת נִגְדוּ
(ויקרא כו) חֲרִב נִקְמַת נִקְם בְּרִית,
לְנִקְם נִקְמַת הַבְּרִית הַקְּדוּשׁ
שְׁנַרְשָׁם בּוֹ, וְהוּא פּוֹגֵם אוֹתוֹ.

וּמִי שְׂרוּצָה לְשַׁמֵּר מְקוּם זֶה,
יִזְדַּרְזוּ וַיִּתְקַן עֲצָמוּ וַיִּשִׁים כְּנִגְדוּ
בְּשַׁעֲתָא שְׁהִיצַר תּוֹקֵף אוֹתוֹ אֵת
הַחֲרִב שְׁעוֹמְדָת עַל הַיַּרְךָ,
לְהַפְּרַע מִמֵּי שְׁפּוֹגֵם מְקוּם זֶה,
וְאֵז חֲגוּר חֲרַבְךָ עַל יַרְךָ גְּבוּר.
גְּבוּר הוּא, וּגְבוּר נִקְרָא. וְעַל כֵּן
הוֹדְךָ וְהִדְרְךָ.